

Notat om budget i balance

Følgende notat beskriver økonomien i det aktuelle budgetforslag. Notatet indeholder følgende hovedafsnit.

1. Hjørneflag for budgetlægningen
2. Likviditet
3. Basisbudgettet
4. Udfordringer som ikke er indregnet i basisbudgettet
5. Scenarie for et budget i balance
6. Håndtag

1. Hjørneflag for budgetlægning

Kommunens økonomiske politik indeholder følgende mål:

1. Overskud på det skatte finansierede område.
2. Bruttoanlægsniveau på 90-110 mio. kr.
3. Løbende kassebeholdning på 3.000 kr. pr. indbygger, 95 mio. kr. i 2022
4. Låneoptagelse primært hvor det lovgivningsmæssigt er en forudsætning for de kommunale aktiviteter.
5. Nettoafvikling af kommunens gæld
6. Økonomiske udfordringer uden for det lovbundne område finansieres via omstillinger.
7. Taksterne på de brugerfinansierede områder følger omkostningsudviklingen.

Følgende hjørneflag for budget 2024-2027 forslås af forvaltningen. Fokus for hjørneflag er genopbygning af kassebeholdning, budgetoverholdelse samt robust budgetlægning.

1. Kassebeholdning skal genetableres til målsætningen i økonomisk politik i løbet af budgetperioden 2024-2027.
2. Et budget SKAL overholdes. Servicereduktioner kan være en del af løsning i forhold til at overholde budgettet.
3. Budgettet skal være realistisk. Der skal tages højde for alle merudgifter/mindreindtægter i budgetlægningen.
4. Der skal budgetlægges med et årligt likviditetsoverskud på 10 mio. kr. til imødekomme af udefrakommende merudgifter, indtil likviditeten har den målsatte størrelse. Dog ikke i 2024, da det ikke anses for muligt at reducere så meget i anlæg.

Det foreslås, at hjørneflagene bliver del af budgetforliget.

Hjørneflagene gennemgås herunder:

1. Kassebeholdning skal genetableres til målsætningen i økonomisk politik på 95 mio. kr. i løbet af budgetperioden 2024-2027.

Udsigterne for likviditeten er alvorlige. Der er behov for ganske betydelige kassehenlæggelser årligt i budgetperioden 2024-2027, for at genopbygge kassen.

Situation udfordres af, at der i budget 2023 var budgetlagt et kassetræk i 2024 på 17 mio. kr. for at tage hensyn til budgetstrategiens gradvist stigende effekt.

Såfremt kommunens likviditet udgør 20-30 mio. kr. ultimo 2023 (som er den umiddelbare vurdering på baggrund af handlinger sat i værk i forlængelse af ØKV1) og der tillægges kassen 20 mio. kr. årligt vil kassebeholdningen (skematisk opgjort) udgøre 90-100 mio. kr. i 2027, opgjort efter kassekreditreglen, jf. tabellen herunder.

Likviditet				
mio.kr.	2024	2025	2026	2027
Primo (december året før)	20	40	60	80
Ændring	20	20	20	20
Ultimo (december)	40	60	80	100
Gennemsnitlig	30	50	70	90

2. Et budget SKAL overholdes. Servicereduktioner kan være del af løsning i forhold til at overholde budgettet.

Der er aktuelt ikke kassebeholdning til at imødegå eventuelle budgetoverskridelser. Derfor kan det ikke understreges nok, hvor vigtigt det er, at budgettet overholdes. Det er nødvendigt at se med stor alvor på budgetoverskridelser.

Alle midler skal tages i brug, såfremt et budgetområde ser ud til at få merudgifter. Herunder servicereduktioner og personalereduktioner.

3. Budgettet skal være realist.

En forudsætning for at kunne overholde et budget er, at det er realistisk. Derfor skal der tages højde for alle merudgifter/mindreindtægter ved budgetlægningen. Alle merudgifter skal håndteres. Enten via omplaceringer, servicereduktioner eller andet indenfor egen ramme eller håndteres som del af den fælles opgave.

4. Der skal budgetlægges med et årligt likviditetsoverskud på 10 mio. kr. til imødekommelse af udefrakommende merudgifter.

Erfaring viser, at der forekommer merudgifter som følge af udefra kommende forhold. Et eksempel herpå er udgifter til fordrevne fra Ukraine i 2022, hvor compensation forventes udbetalt ultimo 2023. Såfremt der reserveres 10 mio. kr. til uforudsete udefra kommende udgifter, vil det samlede årlige resultat i forhold til forbedring af likviditeten i gennemsnit i budgetperioden skulle udgøre 30 mio. kr. Denne buffer behøves kun så længe likviditeten er under måltallet på 3.000 kr. pr. indbygger.

Det bør overvejes, om der skal indføres et princip om, at midler til udskudte anlæg skal være reserveret i kassen.

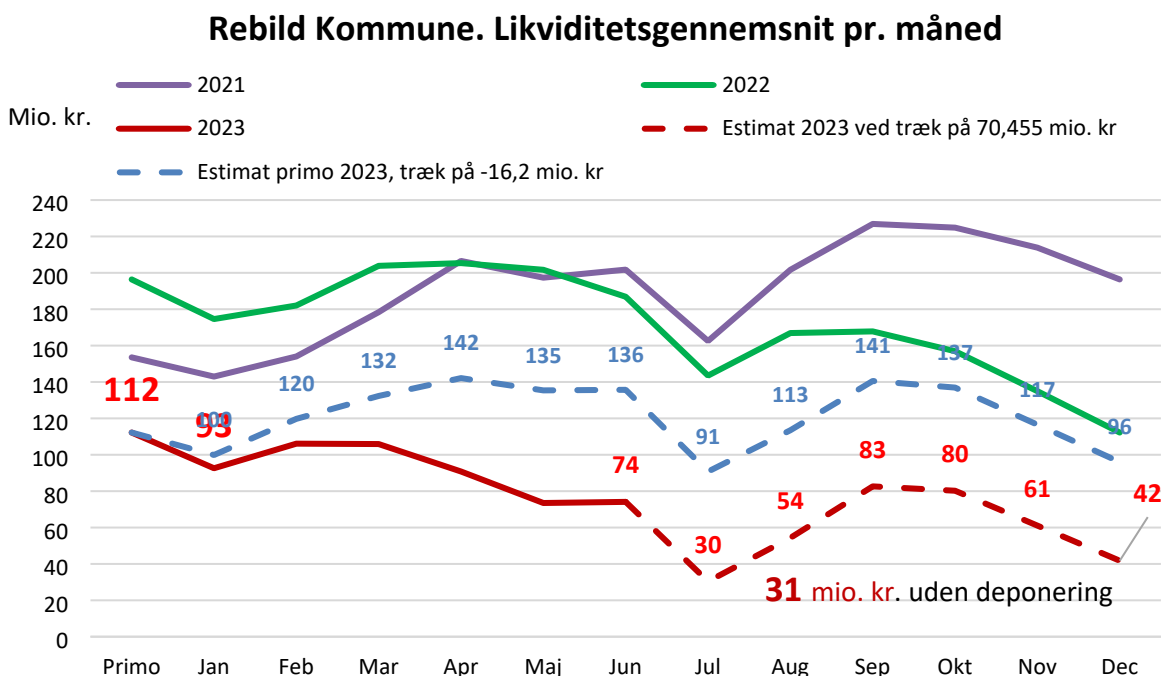
2. Likviditet

På baggrund af ØKV1 blev der skønnet et kassetræk på 108 mio. kr., hvis der ikke blev handlet.

En række forhold har siden ØKV1 forbedret udsigterne for likviditeten med 30-40 mio. kr. Byrådet har på sit møde d. 25. maj besluttet at reducere anlæg med 25 mio. kr. samtidig med, at der gennem året har været skærpet fokus på budgetoverholdelse på driften. Hertil kommer forbedringer i økonomien i forbindelse med regeringsaftalen. På den baggrund blev der skønnet et kassetræk på 70 mio. kr., der medfører, at der forventes en kassebeholdning på 31 mio. kr. i gennemsnit i december (opgjort uden deponering).

Med til billedet af en udfordret driftsvirksomhed hører, at Regeringen har tilkendegivet, at den ikke vil give kommunerne kompensation for prisstigninger på 1,9 mia. kr. i sidste halvdel af 2022. Disse penge, svarende til 9,5 mio. kr., presser økonomien i 2023. Hertil kommer at, priserne også steget mere end forventet i 2023 - 1,7 mia. kr. (8,5 i Rebild). Disse prisstigninger er kommunerne imidlertid blevet kompenseret for.

Udfordringerne på driften i 2023 skal således også ses i lyset af de manglende priskompensationer.

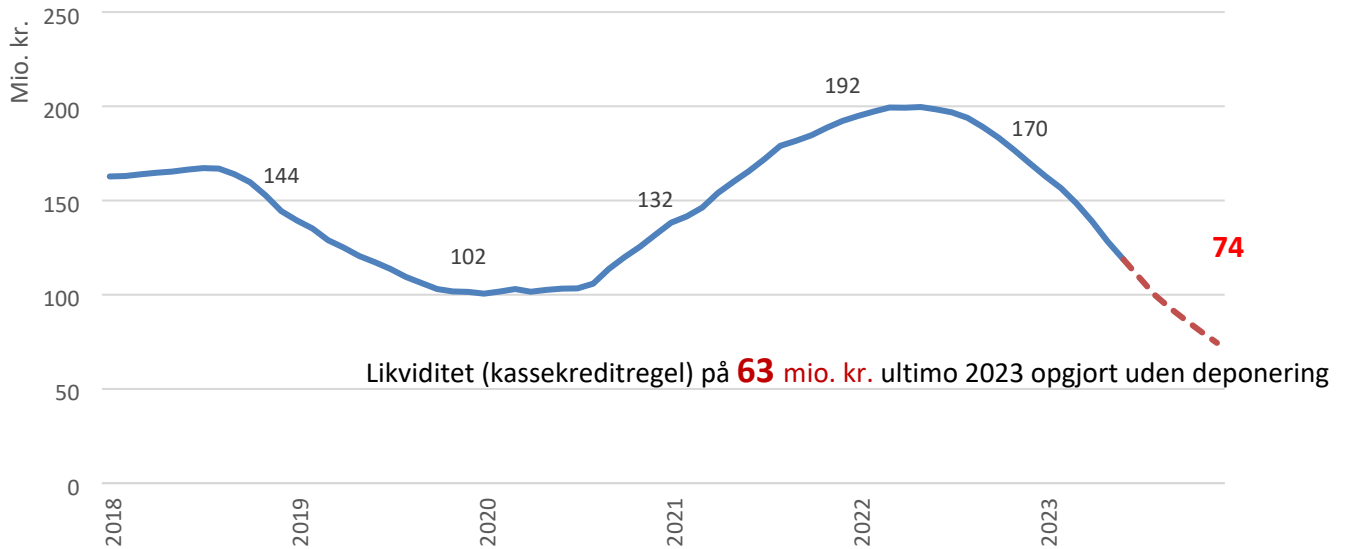

Likviditen opgjort efter kassekreditreglen er med en gennemsnitlig likviditet i december på 31 mio. kr. skønnet til at udgøre 63 mio. kr. ultimo 2023 (opgjort uden deponering).

Tallene er værdien ultimo december

Likviditet opgjort efter kassekreditreglen Opgjort inkl. deponerede beløb

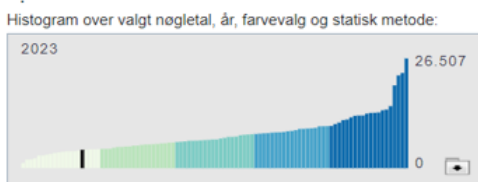
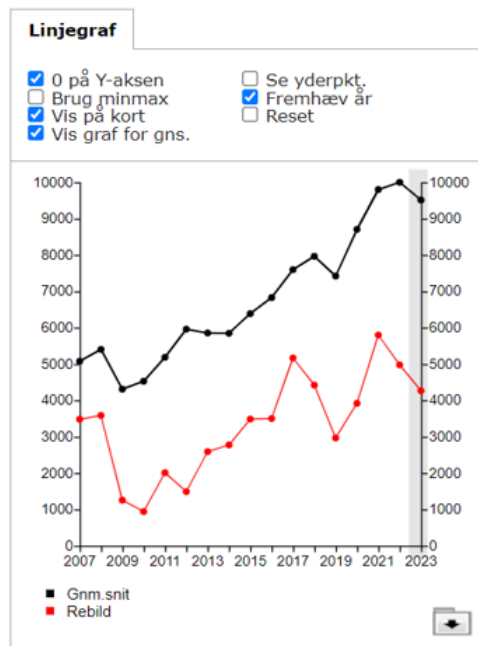
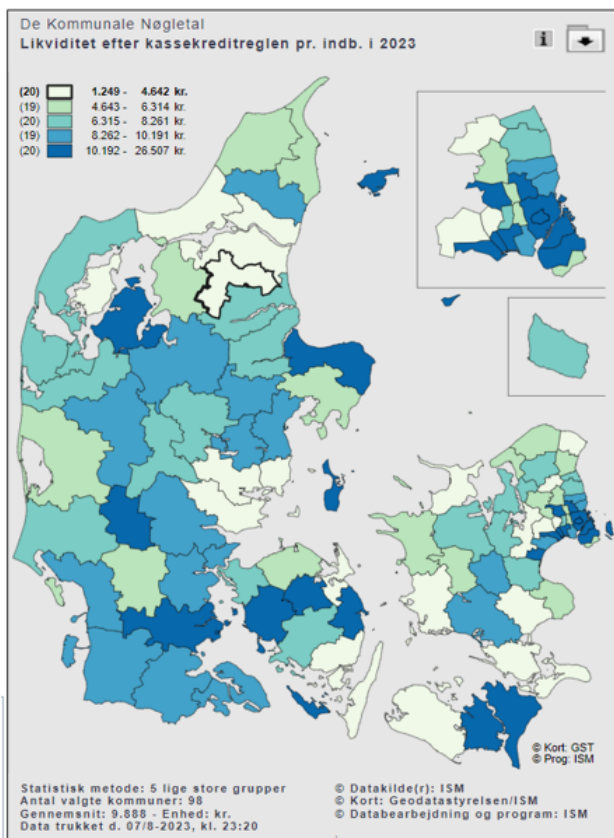
Deponeret beløb udgør
aktuelt 10,6 mio.

Figuren herunder viser likviditeten i landet og Rebild. Det er opgjort ultimo første kvartal 2023.

Såfremt Rebild kommune budgetlægger uden kassehænlæggelser i 2024, og netop overholder budgettet, må den gennemsnitlige kassebeholdning forventes at udgøre 30 mio. kr. i 2023. Det svarer til 1.000 kr. pr. indbygger. Hermed vil Rebild have den laveste likviditet i landet. Indenrigsministeriet udsender en forespørgsel om kommunens likviditet, hvis den kommer under 1.000 kr. pr indbygger.

Figur: Likviditet i Rebild og landet. Kassekreditregel. Opgjort ultimo første kvartal 2023 (kilde indenrigsministeriets nøgletal)

Data for 2023		
1	Lang.l.	1.249
2	Allerød	2.094
3	Vord.b.	2.140
4	Slag.	2.391
5	Odder	3.069
6	Kert.m.	3.072
7	Aalborg	3.296
8	Faxe	3.411
9	Helsing.	3.663
10	Lolland	3.818
11	Jam.b.	3.942
12	Odsh.	4.072
13	Høje-T.	4.102
14	Hors.	4.126
15	Svendb.	4.295
16	Rebild	4.431
17	Hed.st.	4.445
18	Rosk.	4.553
19	Alb.lund	4.559
20	Morsø	4.605
21	Hjorr.	4.643
22	Herlev	4.651
23	Egedal	4.668
24	Kalund.	4.920
25	Rødovre	5.098
26	Fanø	5.103
27	Stevns	5.229
28	Nordfyn	5.260
29	Dragør	5.449
30	Vejl.	5.471
31	Fr.havn	5.623
32	Furesø	5.726
33	Gribsk.	5.739
34	V.him.	5.790
35	Sorø	5.849
36	Fr.borg	5.982
37	Ringk-S	6.018
38	Halsn.	6.159
39	S.djurs	6.192
40	Struer	6.315
41	Bornh.	6.371
42	Rand.	6.462
43	Thisted	6.609
44	Rud.dal	6.620
45	Lemvig	6.637
46	Faab-M	6.702
47	Holst.	6.769
48	Holbæk	6.810
49	Lejre	6.898
50	Hørsh.	6.908
51	Silkeb.	7.170
52	Hillerød	7.325
53	Mariag.	7.550
54	Ikast-B	7.558
55	Fr.sund	7.623
56	Midd.f.	7.961
57	Køge	8.061
58	Glostr.	8.133
59	Varde	8.220
60	Sønd.b.	8.262
61	Tønder	8.332
62	Br.slev	8.413
63	Aabenr.	8.456
64	Lyng-T	8.565
65	Aarhus	8.622
66	Næstv.	8.652
67	Viborg	8.744
68	Ringst.	8.916
69	Skand.	9.003
70	Favrsk.	9.181
71	Fred.cia	9.475
72	Hvidovre	9.493
73	Vejle	9.570
74	Gentofte	9.633
75	Esbjerg	9.743
76	Hern.	10.102
77	Kolding	10.119
78	Greve	10.143
79	Billund	10.192
80	Had.sl.	10.671
81	N.djurs	11.008
82	Fr.berg	11.621
83	Guldb.	11.751
84	Skive	12.274
85	Nyborg	12.656
86	Assens	12.715
87	Samsø	12.723
88	Tårby	13.200
89	Brøndby	13.358
90	Val.bæk	13.394
91	Odense	13.459
92	Solrød	13.991
93	Ishøj	14.157
94	Ballerup	14.994
95	Glds.	20.006
96	Læso	22.410
97	Ærø	23.003
98	Københ.	26.507

3. Basisbudgettet

I det følgende gennemgås basisbudgettet. Udgangspunktet for budgetlægningen er basisbudgettet. I nedenstående oversigt afspejles kommunens økonomi i basisbudgettet for 2024-2027.

Tablel: Resultatopgørelse basisbudgettet, Mio. kr. i 2024 priser

Resultatopgørelse	2024	2025	2026	2027	Gns.
Skatter	-1.677	-1.747	-1.804	-1.886	-1.779
Tilskud og udligning	-450	-481	-539	-582	-513
Ændringer til finansiering	0	0	0	0	0
INDTÆGTER I ALT	-2.128	-2.228	-2.344	-2.468	-2.292
Beskæftigelsesudvalget	437	445	453	461	449
Børne- og Familieudvalget	626	623	627	631	627
Kultur, Fritids- og Sundhedsudvalget	221	221	219	219	220
Ældre-, Pleje- og Omsorgsudvalget	425	416	423	431	424
Teknik- og Miljøudvalget (ekskl. forsyning)	60	58	57	57	58
Økonomiudvalget	256	257	258	258	257
Tværgående	0	0	0	0	0
Pris- og lønstigninger	0	86	181	281	137
DRIFT I ALT	2.024	2.106	2.218	2.338	2.172
Renter	1	1	0	0	1
RESULTAT: Primær drift	-102	-122	-125	-130	-120
Beskæftigelsesudvalget	0	0	0	0	0
Børne- og Familieudvalget	35	51	59	0	36
Kultur, Fritids- og Sundhedsudvalget	6	5	6	0	4
Ældre-, Pleje- og Omsorgsudvalget	2	2	4	0	2
Teknik- og Miljøudvalget (ekskl. Forsyning)	28	34	25	0	22
Økonomiudvalget	4	-17	-19	75	11
ANLÆG I ALT	75	75	75	75	75
RESULTAT: Skattefinansieret område	-27	-47	-50	-55	-45
Forsyningsvirksomhed	0	0	0	0	0
RESULTAT: Kommunal virksomhed	-27	-47	-50	-55	-45
Låneoptagelse	-6	0	0	0	-2
Afdrag på lån	57	35	35	42	43
Øvrige finans og likviditetsforskydninger	9	9	9	-4	6
RESULTAT: Ændring af likvide aktiver	33	-3	-6	-17	2

Fortegn: + = kassetræk

Bemærkning til underskuddet i 2024 på 33 mio. kr.

Det relativt store underskud i 2024 i forhold til 2025 og efterfølgende år skyldes flere forhold. For det første, at driftsresultatet for 2024 er 20 mio. kr. lavere end i 2025. For det andet belaster en række engangsforhold 2024. De er gengivet i tabellen herunder:

Tabel: Engangsforhold der belaster 2024 i forhold til efterfølgende år

Engangsforhold	Mio. kr.
Lavere resultat i 2024 i forhold til 2025	-20
Deponering Sundhedshus	-29
Indfrielse af lån Haverslev	-20
Salg af Haverslev plejecenter	7
Indtægt fra centergrunden	40
Anlægsoverførsler til Sundhedshuset	-15
Forklaret	-37

Salg af Haverslev plejehjem er endnu ikke fastlagt. Lånet skal indfries i umiddelbar forlængelse af et salg. I princippet kan salget udskydes til 2025, med sigte på at undgå et kassetræk på netto 13 mio. kr. i 2024. Det vil medføre flere renteudgifter og at igangsættelse af nye initiativer i lokalområdet ligeledes vil skulle forskydes.

Indhold i basisbudgettet

I basisbudgettet indregnes ændringer af teknisk karakter, som ikke forudsætter yderligere politiske beslutninger, eksempelvis pris- og lønfremskrivninger, ændringer som følge af lov- og cirkulæreændringer, byrådsbeslutninger, tildelingsmodeller m.v. På indtægtssiden er taget udgangspunkt i valg af statsgaranti.

Der er tildelingsmodeller på følgende hovedområde:

Fagområder med budgetmodeller	Budgetmodellernes basis
Specialdagtilbud, specialundervisning, tandpleje, ældre	Antallet af indbyggere i relevante aldersklasser
Skoler og dagtilbud	Det endelige budget afhænger af indmeldte børn, men budgetlægningen afhænger af befolkningsprognosen
Det specialiserede sociale område for både børn og voksne	Faktisk disponerede forbrug året forinden efter fastsatte spilleregler
Arbejdsmarked	Faktiske antal borgere året forinden samt forventninger til ledighed og konjunkturer

Konkret er der indarbejdet følgende beløb i basisbudgettet som følge af tildelingsmodeller. I overslagsår er der tale om skønnede størrelser ud fra antal og befolkningsudvikling. Tildelingen udgør i alt 43 mio. kr. i 2024 stigende til knap 103 mio. kr. i 2027.

Tabel: Oversigt over tildelingsmodeller indregnet i basisbudgettet (mio. kr.)

Udvalg	Sektor	Mer og mindredgift	2024	2025	2026	2027
BFU	Skole	Tildelingsmodel og demografi 2024 skoler (ny prognose)	2,69	2,69	2,69	2,69
BFU	Skole	Prognose demografi skoler (ny prognose)		3	6	9
BFU	Dagtilbud	Tildelingsmodel og demografi 2024 dagtilbud	0,8	0,8	0,8	0,8
BFU	Dagtilbud	Prognose demografi dagtilbud (ny prognose)		-0,7	0,8	1,8
ÆPOU	Pleje og omsorg	Demografi ældre (ny prognose)	3,5	7,0	10,8	14,0
ÆPOU	Voksne med særlige behov	Tildelingsmodel 2024 social tilbud voksne	4,0	4,0	4,0	4,0
ÆPOU	Voksne med særlige behov	Sociale tilbud til voksne (landstendens)		4,5	9,0	13,5
BFU	Børn med særlige behov	Tildelingsmodel 2024 sociale tilbud til børn	0,13	0,13	0,13	0,13
BFU	Børn med særlige behov	Sociale tilbud til børn (prognose demografi)		0,2	0,7	1,2
KFSU	Sundhed	Budgetmodel - Sundhed/træning	0,07	0,07	0,07	0,07
KFSU	Sundhed	Budgetmodel - Sundhedspleje	0,06	0,08	0,11	0,14
BU		Beskæftigelsesområdet (bloktilskud)	32	32	32	32
BU		Lovgivning Førtdspensioner-finans. m.v. (bloktilskud)		8	16	24
KFSU	Sundhedsplejen	Demografi og prognose Sundhedsplejen	0,06	0,09	0,11	0,15
BFU	Skole	Regulering mellemkommunale betalinger (grænsekrydsere)	-1,62	-1,62	-1,62	-1,62
BFU	Skole	Regulering Privat- og efterskoler	0,29	0,29	0,29	0,29
BFU	Skole	Tildelingsmodel vidtgående specialundervisning	0,45	0,45	0,45	0,45
BFU	Skole	Demografi/takstberegning 2024 SFO+SFO2	0,41	0,41	0,41	0,41
		Tildelingsmodeller i alt	42,8	61,4	82,7	103,0

I tabellen herunder er beskrevet yderligere forhold som indgår i basisbudgettet.

Table: Oversigt over et udvalg af yderligere tekniske forhold indregnet i basisbudgettet (mio. kr.)

Udvalg	Sektor	Mer og mindreudgift	2024	2025	2026	2027
BFU	Dagtilbud	Afskaffelse af St. bededag (merudgift i dagtilbud og SFO) (DUT)	0,7	0,7	0,7	0,7
BFU	Børn, særlige behov	Barnets Lov (DUT)	0,2	0,2	0,2	0,2
ØKU	Administration	Barnets Lov, sagsbehandling (DUT)	1,6	1,6	1,6	1,6
		I alt	2,5	2,5	2,5	2,5

Pris og lønfremskrivningen

I forbindelse med budget 2023-2026 blev rammereduktionen på 0,5 procent årligt nedskrevet til 0,25% i 2024 og 2025 og til nul fra 2026 og frem. Det svarer til omtrent 5 mio. kr. årligt.

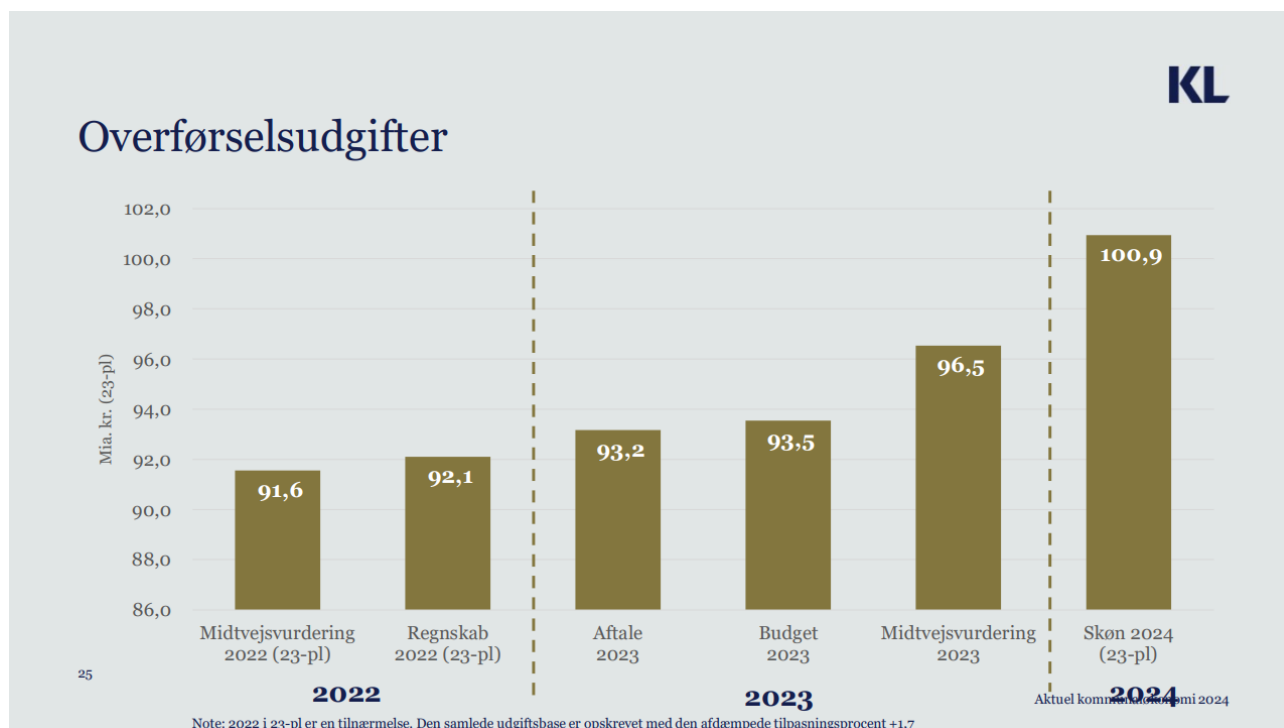
Regeringen har desuden tilkendegivet, at den ikke vil give kommunerne kompensation for ekstra prisstigninger i 2022 på 1,9 mia. kr. Disse penge, svarende til 9,5 mio. kr. i Rebild, får kommunerne ikke kompensation for, hvorfor de presser økonomien i 2023 og efterfølgende år.

Overførselsudgifter

Økonomiudvalget er tidligere orienteret om, at Rebild fremover vil bestræbe sig på at budgetlægge overførselsoverenskomster parallelt med landets forudsætninger om overførsler.

Der har været en ganske markant forøgelse på 7,7 mia. kr. (2023-PL) af overførslerne fra den indgåede aftale 2023 til den indgåede aftale 2024, jævnfør figuren herunder (93,2 mia. kr. til 100,9 mia. kr.). Stigningen svarer til 38 mio. kr. i Rebild. Hovedsageligt på den baggrund er budgettet til overførsler i Rebild løftet med 32 mio. kr. (2024-pl) fra 2023 til 2024. Tilsvarende er budgettet i overslagsår løftet med en stigningsprocent, der nogenlunde svarer til den som KL har forudsat for landet i deres tilskudsmodel.

Den parallelle budgetlægning afspejler sig i, at Rebild kommune har budgetlagt en andel på omkring 84% af kommunens befolkningsmæssige andel af landet. Denne procentandel ligger på niveau med den andel overførselsudgifterne har udgjort de senere år, jf. tabellen herunder.

Tablet: Overførsler i landet, Rebilds bloktilskudsandel af disse (0,5%) samt Rebilds faktiske regnskabsmæssige og budgetlagte udgifter og andel af bloktilskudsandelen (løbende priser).

År - løbende priser	Regnskaber							Budget	Budget	ØKV 1	Budget			
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2022	2023	2023	2024	2025	2026	2027
Hele landet i alt (mia. kr.)	77,7	76,7	76,8	80,6	87,8	89,9	88,0	93,4	91,6	96,5	104,3	110,5	116,8	122,4
Rebild i alt (mio. kr.)	315	307	310	333	374	375	379	388	389	394	437	462	489	517
Rebilds størrelse af landet 0,5% (mio.kr.)	388	383	384	403	439	450	440	467	458	483	521	553	584	612
Rebilds udgifter i forhold andel af landet	81,0	80,0	80,8	82,7	85,2	83,3	86,1	83,0	84,9	81,6	83,7	83,5	83,7	84,5

I og med overførselsudgifterne er budgetlagt parallelt i forhold til regeringens forudsætninger er kommunen sikret mod en eventuel positiv eller negativ midtvejsregulering af overførselsudgifterne i 2024, såfremt Rebilds udgifter udvikler sig parallelt med landet.

Såfremt Rebilds udvikling adskiller fra det forudsatte af regeringen, kan det imidlertid enten medføre mindreudgifter eller merudgifter, der ikke modsvares af en tilsvarende midtvejsregulering i 2024.

Anlæg

På anlægssiden er indregnet de beløb som fremgår af tabellen herunder. Den 10-årige investeringsoversigt er vedlagt. Bruttoanlæg udgør 84,6 mio. kr. i 2024.

Tabel: 10-årige investeringsoversigt

(mio. kr.)	2024-2033	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Netto	822	75	75	75	75	86	85	85	86	87	92
Udgifter	903	85	85	86	86	92	92	91	92	94	99
Indtægter	-81	-10	-11	-11	-11	-7	-7	-7	-7	-8	-7

Bemærk der er forudsat brug af opsparede anlæg på 15 mio. kr. til sundhedshuset i 2024 under finansforskydninger. Så de reelle bruttoanlægsudgifter udgør 100 mio. kr. i 2024. Da der er tale om tidligere bevilgede anlæg, skal disse ikke tælles med i opgørelsen af bruttoanlæg til KL.

Ydre krav: Service og anlægsramme

Servicerammen for Rebild kommune beregnes med udgangspunkt i sidste år's budget i Rebild Kommune, korrigeret for lovændringer, demografi mv. Der er forudsat forholdsmæssig andel af demografi og øvrig kompensation.

Anlægsramme beregnes med udgangspunkt i gennemsnittet af de sidste 10 års bruttoanlægsudgifter i Rebild kommune, korrigeret for 25% af afvigelsen fra landsgennemsnittet.

I det foreliggende basisbudget er der hverken udfordring med anlægsrammen eller servicerrammen.

Mio. kr.	Vejledende fra KL	Basisbudget	Afvigelse i basisbudget
Serviceramme	1.521	1.500	21 mio. kr. i fri ramme
Anlægsramme	87	85	2 mio. kr. i fri ramme.

Såfremt servicerrammen i det endelige budget ikke bliver fuldt udnyttet, vil forvaltningen optage en buffer svarende til mankoen, til imødekommelse af udsving i økonomien. Denne vil teknisk blive budgetlagt, så den ikke påvirker kommunens resultat (likviditet). Der er således tale om midler, som ikke er finansieret.

4. Udfordringer som ikke er indregnet i basisbudgettet

En forudsætning for et budget i balance er, at der er taget højde for alle forventede merudgifter. Det følger direkte af hjørneflag 3 om at budgettet skal være realistisk.

En række udfordringer er ikke indarbejdet i basisbudgettet, men skal håndteres i et budget i balance.

Udfordringer er grupperet i 3:

1. Basis: Betyder at udfordring indgår i basisbudgettet (jævnfør forrige afsnit).
2. Interne udfordringer: Betyder at udfordring forslås håndteret inden for eget budget.
3. Fælles udfordringer: Betyder at det forslås, at udfordring indgår i de fælles udfordringer, som lægges ind i budgettet og dermed belaster kommunens økonomi og som der skal findes midler til, som del af den samlede løsning.

Fælles udfordringer

I nedenstående tabel er gengivet, hvilke udfordringer der aktuelt er defineret som fælles.

Tabel: Oversigt over udfordringer medtaget i forvaltningens budgetforslag (mio. kr.)

Udvalg	Sektor	Mer og mindreudgift	Fælles udfordring			
			2024	2025	2026	2027
BFU	Skole	Skoleområdet (Tilbageførsel af halvdelen af besparelse vedr. struktur)	3,0	6,0	6,0	6,0
ÆPOU	VMSB	Søparken (forventet lav belægning)	5,0	0,0	0,0	0,0
ØKU	Administration	Nedskalering af kontrolindsats - samt ingen indtægtsbudget på beskæftigelsesområdet	0,8	0,8	0,8	0,8
ØKU	Administration	Revision BDO har hævet prisen	0,2	0,2	0,2	0,2
ØKU	Administration	Affaldsområdet, bortfald af indtægt	2,0	2,0	2,0	2,0
TMU	Ejendom	Ejendomscenter forskydning af besparelse	1,0	-1,0	0,0	0,0
BFU, TMU	Skole, Vej	NT har hævet prisen. Ved uændret tilbud øges betaling.	9,1	9,1	9,1	9,1
ØKU	Administration	Beredskabets budget er over en årrække rammereduceret.	0,6	0,6	0,6	0,6
BFU	Dagtilbud	Dagtilbud minimumsnormeringer, korrektion	0,3	1,9	2,0	2,1
		I alt	22,0	19,6	20,7	20,8

Udfordringerne udgør i gennemsnit 21 mio. kr. årligt. Den største enkelte post udgøres af en annonceret merudgift til Nordjyllands trafikelskab (NT) på 9,1 mio. kr.

Indregnes disse udfordringer i resultatopgørelsen fås nedenstående bundlinje. Den viser et kassetræk på 56 mio. kr. i 2024 og hhv. 17, 15 og 4 mio. kr. i overslagsår. Det svarer til et årligt gennemsnitligt kassetræk på 23 mio. kr.

Tabel: Resultat efter indregning af udfordringer

Resultatopgørelse	2024	2025	2026	2027	Gns.
<i>Mio. kr. i 2024 priser</i>					
Basisbudget: Resultat kassetræk	34	-3	-6	-17	2
Fælles udfordringer	22	20	21	21	21
RESULTAT: Ændring af likvide aktiver	56	17	15	4	23

Fortegn: + = kassetræk

Interne udfordringer

Tabellen herunder viser de udfordringer, som forvaltningen foreslår fagområderne skal håndtere indenfor eget budget. Tabellen afspejler således ikke budgettildeling. Der er tale om anslåede størrelser, hvis der ikke handles på udfordringerne. Udfordringerne er medtaget i denne sammenhæng for at illustrere nogle af de udfordringer, som skal håndteres af fagområderne inden for deres budget.

Tabel: Oversigt over udfordringer som skal håndteres af fagområderne inden for budgettet (mio. kr.).

Udvalg	Sektor	Mer og mindreudgift	2024	2025	2026	2027
BFU	Skole	Specialundervisning	9	18	27	36
BFU	Dagtilbud	Særlige dagtilbud	1	2	3	4
BFU	Dagtilbud	Dagpleje rammebesparelser	1,6	1,6	1,6	1,6
BU	Arbejdsmarked	STU (beskæftigelsesområdet)	3,5	3,5	3,5	3,5
ØKU	Administration	FCS, Direktionen (Fælles, Løn og Puljer) Uudmøntet rammebesparelse	1,2	1,2	1,2	1,2
ØKU	Administration	FCS, Direktionen (Fælles, Løn og Puljer) rambeskåret over tid.	0,9	0,9	0,9	0,9
ØKU	Administration	FCØ, Projektmedarbejder	0,35	0,35	0,35	0,35
ØKU	Administration	CFH, administration: Opretholdelse af opnormering med 2 ekstra rådgiver på voksenområdet.	0	1	1	1
ØKU	Administration	Ældrerådets budget – ønske om løft på 50.000 kr.	0,05	0,05	0,05	0,05
ÆPOU	Pleje og omsorg	Hjælpe midler	0,5	0,5	0,5	0,5
ØKU	Administration	Administration af pladsanvisning	0,3	0,3	0,3	0,3
BFU	Skole	Tosprogs midler	2	2	2	2
ØKU	Administration	CNM - Lovpligtige opgaver	1,2	1,2	1,2	1,2
		I alt	21,6	32,6	42,6	52,6

Generel bemærkning til overskud på det skattefinansierede område

Posten "Overskud på det skattefinansierede område" er resultatet af kommunens virksomhed. Overskuddet skal udgøre mindst 40 mio. kr. for at kunne finansiere de almindelige udgiftsposter under finans og likviditetsforskydninger m.v. Det drejer sig om afdrag på lån, indskud i landsbyggefonden samt indefrosne feriemidler m.v. Desuden indgår i visse år ekstraordinære poster som indfrielse af lån vedrørende moderniseringsplanen, indtægt på centergrunden mv. Der forventes ikke lånemuligheder ud over de gængse til energi og jordkøb i de kommende år.

Tabel: Finansforskydninger i "almindeligt" år (mio. kr.)

Emne	Mio. kr.
Afdrag almindelige lån	28
Afdrag banklån	1
Afdrag plejeboliger	4
Indskud i landsbyggefonden	4
Indefrosne feriemidler	3
I alt	40

I det aktuelle basisbudget i perioden 2024-2027 udgør finans- og likviditetsforskydninger 49 mio. kr. på grund af de ekstraordinære poster til deponering ved leasing, indfrielse af lån vedrørende moderniseringsplan m.v. Kommunens virksomhed skal således genere et overskud på 49 mio. kr. for at kunne dække disse udgifter.

De betydelige afdrag på 28 mio. kr. årligt er udtryk for en ret markant afdragsprofil. Den skattefinansierede gæld i Rebild er gennemsnitlig i landet. Der følger en uddybende beskrivelse af mulighederne ved låneomlægning i afsnit om "håndtag".

5. Scenarie for et budget i balance

Såfremt hjørneflag skal realiseres, skal der ske en årlig gennemsnitlig forbedring af økonomien på 50,5 mio. kr. Det fremgår af tabellen herunder.

Tabel: Gennemsnitligt årligt forbedringsbehov

	mio. kr.
Årligt gennemsnitligt kassetræk med fælles udfordringer indregnet	23
Genetablering af kassen	20
Udefrakommende udfordringer på 10 mio. kr. årligt (2024 på 0 mio. kr.)	7,5
Gennemsnitligt årligt forbedringsbehov	50,5

Det forudsættes, at der ikke budgetlægges med 10 mio. kr. til udefra kommende udfordringer i 2024, da ubalancen er så betydelig, at alene målet om opbygning af kassen med 20 mio. kr. er ambitiøst.

Der kan tænkes mange forskellige scenarier for en forbedring på 50 mio. kr. årligt. Forvaltningen foreslår følgende scenarie som udgangspunkt for den videre budgetlægning. De enkelte håndtag er uddybede beskrevet i efterfølgende afsnit "6. Håndtag".

Scenarie 1: Uden leasing af skole

Mio. kr. i 2024 priser

Resultat - Likviditet	2024	2025	2026	2027	Gns.
Basisbudget: Resultat likviditet	34	-3	-6	-17	2
Fælles udfordringer	22	20	21	21	21
RESULTAT: Ændring af likvide aktiver	56	17	15	4	23
Leasing to dagtilbud	-27	14	13	0	0
Indskud i landsbyggefonden	-4	-3	-3	1	-3
Omlægning af lån	-2	-2	-2	-2	-2
Affaldsområdet	-6	2	2	2	0
Restreduktion anlæg eller andre forbedringer	-18	-40	-36	-17	-28
Driftsbesparelser - Rammer	-15	-15	-15	-15	-15
Driftsbesparelser - Administration	-3,5	-3,5	-3,5	-3,5	-3,5
Ændringer i alt	-76	-47	-45	-34	-50
RESULTAT: Ændring af likvide aktiver	-20	-30	-30	-30	-27

Fortegn: -= kassehenlæggelse

Scenarie 1: Uden leasing af skole

Mio. kr. i 2024 priser

Resultat - Likviditet	2024	2025	2026	2027	Gns.
Likviditet	2024	2025	2026	2027	
Primo året (december året før)	20	40	70	100	
Ændring af likviditet	20	30	30	30	
Ultimo året (december)	40	70	100	130	
Kassekreditregel (mio. kr.)	30	55	85	115	
Kassekreditregel kr. pr. indbygger	967	1.773	2.741	3.709	

I dette scenarie vil den budgetlagte kasse udgøre 115 mio. kr. ultimo 2027 opgjort efter kassekreditregel. Heraf er opsamlet omtrent 25 mio. kr. fra buffer mod udefrakommende udgifter.

Leases skolen vil kassehenlæggelser forøges med gennemsnitligt 29 mio. kr. årligt, jf tabellen herunder. Til gengæld vil målsætningen for kassen skulle forhøjes tilsvarende, da der efter sidste overslagsår vil skulle ske deponering svarende til de leasede beløb. Så leasing af skole giver "kun" en midlertidig forbedring af kassen.

Scenarie 1: Med leasing af skole

Mio. kr. i 2024 priser

Resultat - Likviditetstræk	2024	2025	2026	2027	Gns.
Likviditetstræk scenarie 1, med budgetforbedringer indarbejdet	-20	-30	-30	-30	-27
Leasing skole	-4	-30	-40	-40	-29
Likviditetstræk scenarie 2	-24	-60	-70	-70	-56

Fortegn: -= kassehenlæggelse

Likviditet	2024	2025	2026	2027
Primo året (december året før)	20	44	104	174
Ændring af likviditet	24	60	70	70
Ultimo året (december)	44	104	174	244
Kassekreditregel (mio. kr.)	32	74	139	209
Kassekreditregel kr. pr. indbygger	1.036	2.391	4.477	6.733

Der kan tænkes mange andre scenarier. F.eks. er det ikke givet, at udfordringer skal budgetlægges fuldt ud.

Aktuelt og umiddelbart er der blandt andet følgende afklaringsbehov:

1. Analyse af handlemuligheder i forhold til prisstigninger fra NT
2. Vurdering af muligheder i Rebild ved brug reglerne for leasing for at minimere deponeringsforpligtelsen.
3. Kan nogle af de skitserede udfordringer, som der er sat budget af til, håndteres på anden vis?
4. Kan kommunens indtægter forøges?

6. Håndtag

Herunder gennemgås en række håndtag, som indgår i forslag til et budget i balance.

Anlæg - leasing

Da underskuddet er betydeligt i 2024, er en reduktion af anlæg en mulighed for isoleret set at forbedre balance i 2024. Eventuelt kan leasing ses i sammenhæng med reduktion af anlæg. Der kan opnås en midlertidig positiv effekt på kassen ved leasing, da deponeringskravet først træder i kraft når anlægget er opført.

De to børnehaver fra investeringsoversigt på i alt 54 mio. kr. i budgetperioden er forslået opført via leasing. Det vil betyde, at de kan tages ud af investeringsoversigten for at reducere kassetrækket med 27 mio. kr. i 2024. Set over hele budgetperioden 2024-2027 medfører leasing af de to børnehaver ingen forbedring af likviditet, da deponeringskrav går lige op med mindredgift på anlæg.

<i>Mio. kr.</i>	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Ny Børnehave Støvring (100/45)	-24	-7								
Ny Børnehave Støvring (100/45): Depon.		31								
Ny Børnehave Skørping (50/25)	-3	-10	-10							
Ny Børnehave Skørping (50/25): Deponer.			23							
Effekt af leasing af to dagtilbud	-27	14	13	0	0	0	0	0	0	0
Skoleløsning i Støvring	-4	-30	-40	-40	-32	-20	-20	-20	-20	-20
Skoleløsning i Støvring: Deponering					146					100
Samlet effekt leasing	-31	-16	-27	-40	114	-20	-20	-20	-20	80

Der er derudover mulighed for at lease skolen. Effekten fremgår ligeledes af oversigten herover. Det medfører en ret betydelig forbedring af kassen i budgetperioden 2024-2027, men også et ret stort deponeringskrav i 2028, som der skal være kassebeholdning til. Set over perioden 2024-2028 giver leasing af skolen således ingen nettoeffekt på kassen.

Der kan være visse undtagelsesregler for deponering i forbindelse med leasing. Disse vil blive afprøvet i forbindelse med de konkrete leasingaftaler.

Det kunne formentlig også være en mulighed at lade et boligselskab opføre eksempelvis en Børnehave, som kommunen efterfølgende kunne leje sig ind i ved boligselskabet.

Det skal bemærkes at leasing og leje som udgangspunkt er dyrere løsninger, set i forhold til at kommunen selv opfører anlægget og har pengene i kassen. Leasing og leje indeholder som udgangspunkt et fordyrende led. Leasing skal finansieres som et lån. Hertil kommer, at det erfaringsmæssigt er dyre for en kommune at "bo til leje" end at eje. Imidlertid vil merudgiften til leasing i den aktuelle situation til dels modsvares af færre renteudgifter på kassen, end hvis kommunen havde betalt anlægget selv og skulle trække tilsvarende mere på kassekrediten.

Anlæg – yderligere reduktioner

Hvis ikke driften skal reduceres yderligere og uden indregning af en skattestigning, er der behov for at reducere anlæg yderligere ud over leasing for at nå de skitserede hjørneflag. De nødvendige reduktioner i anlæg for at opfylde de skitserede hjørneflag fremgår herunder.

Tabel: Restreduktionsbehov

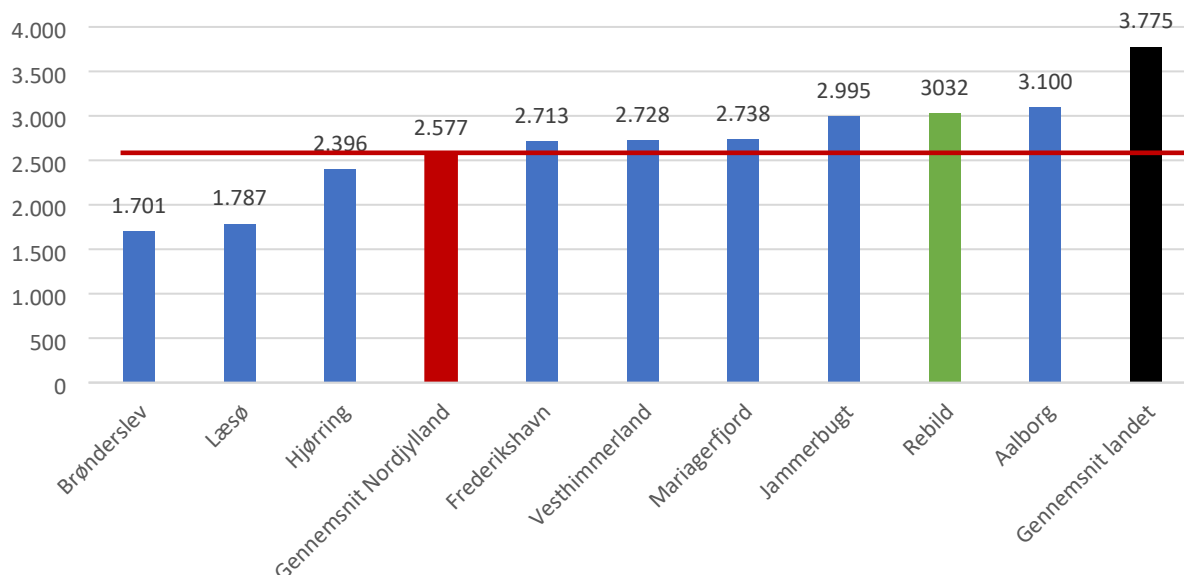
Mio. kr.	2024	2025	2026	2027	Gns.
Anlæg i basisbudgettet	75	75	75	75	75
Restreduktion anlæg eller andre forbedringer	-18	-40	-36	-17	-28
Anlægsbudget efter reduktion, før leasing	57	35	39	58	47

Det er forudsat i dette forslag til et budget i balance, at anlæg reduceres med 18 mio. kr. i 2024, 40 og 36 mio. kr. i 2025 og 2026 og 17 mio. kr. i 2027. Ved tilpasning af anlæg vil der blive fokuseret på, hvad der rent juridisk er muligt at justere, og i hvor høj grad der kan gennemføres en yderligere tidsforskydning af anlægsudgifterne.

Rebild kommune har de sidste 10 år haft et anlægsniveau, der ligger 455 kr. pr. indbygger over gennemsnittet for Nordjylland. Det svarer til 14 mio. kr. jævnfør tabellen herunder.

Nordjylland, bruttoanlægsniveau de sidste ti år

Gns. i B14- B23 pr. indbygger, ex højeste og laveste (24pl)

I det aktuelle budgetforslag for 2024 er bruttoanlægsudgifterne 84,6 mio. kr. Men reelt set udgør de 100 mio. kr. i 2024 da der er afsat 15 mio. kr. til sundhedshuset, som tidligere er bevilget.

I tabellen herunder er vist hvad anlægsniveauet har været i de øvrige Nordjyske kommuner, hvis de havde 31.000 indbyggere.

Tabel: Bruttoanlægsudgifter i Nordjylland pr. indbygger og hvis de havde 31.000 indbyggere.

Kommune	Kr. pr. indbygger	Mio. kr. hvis 31.000 indbyggere
Brønderslev	1.701	53
Læsø	1.787	55
Hjørring	2.396	74
Gennemsnit Nordjylland	2.577	80
Frederikshavn	2.713	84
Vesthimmerland	2.728	85
Mariagerfjord	2.738	85
Jammerbugt	2.995	93
Rebild	3.032	94
Aalborg	3.100	96
Gennemsnit landet	3.775	117

Indskud i landsbyggefonden

I budget 2023-2026 blev vedtaget nedenstående for indskud i landsbyggefonden (tabellen). Det korrigerede budget i 2023 udgør 11 mio. kr. inklusive overførsler fra tidligere år. Det forventes umiddelbart ikke at disse midler anvendes i 2023 på grund af tidsforskydninger i projekterne. Med afsæt i, at der ikke afsættes midler til nye projekter, men kun afsættes midler til allerede godkendte projekter, kan der gennemføres nedenstående justering af budgettet. Det betyder, at der ikke er budget til bevilling af nye almene projekter i budgetperioden.

Tabel: Indskud i landsbyggefonden

mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Basisbudget for indskud i landsbyggefonden	4	9	9	4
Ændring	-4	-3	-3	1
Budget til indskud i landsbyggefonden i 2024-2027	0	6	6	5

Forudsætningerne bag denne justering af budgettet fremgår af nedenstående oversigt:

Tabel: Oversigt over forudsatte projekter for budget for indskud i Landsbyggefonden

Mio. kr.	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Budget 2024-2027 - indskud i landsbyggefonden	9,0	0	6,0	6,0	5,0	4,0
Overførsel - indskud i landsbyggefonden	2,1	7,1	4,6	-0,1	0,7	0,7
Disponibelt budget i alt	11,1	7,1	10,6	5,9	5,7	4,7
Udgifter (betalt):						
Prioriterede projekter:						
- Aalborgvej 8-10, Terndrup (v. Mølledam)			-2,0			
- Enggården - Skørping - Skema A godkendt. 8/10-2020	-1,2					
- Amtofte, Haverslev, lokalplan forventes medio 2023 herefter skema A	-2,7					
- Hadsundvej 32, Terndrup – Sygehusgrunden etape 2, forventer godkendelse af skema A primo 2023		-2,5				

Mio. kr.	2023	2024	2025	2026	2027	2028
- Veggerbyvej 21, Suldrup, klar til skema A			-2,5			
- Birkehøjvej, Øster Hornum, projekt afventer afklaring af moderniseringsplan på ældreomr.			-1,2			
- Centergrunden, Støvring Ådale etape 1, hele centegrunden afventer lokalplan			-5,0			
- Centergrunden, Støvring Ådale etape 2				-5,2		
- Centergrunden, Støvring Ådale etape 3					-5,0	
Akkumuleret Restbudget til rådighed	7,1	4,6	-0,1	0,7	0,7	4,7

Ansøgninger om lån og særtilskud

Forvaltningen vil søge følgende lån og særtilskud i 2024.

- Ordinær lånepulje på 20 mio. kr. (ansøgning er afsendt)
- Forskydning af ejendomsskatter på 10 mio. kr. (frist 11. september)
- Særtilskudspulje §16 på 40 mio. kr. (ansøgning er afsendt)

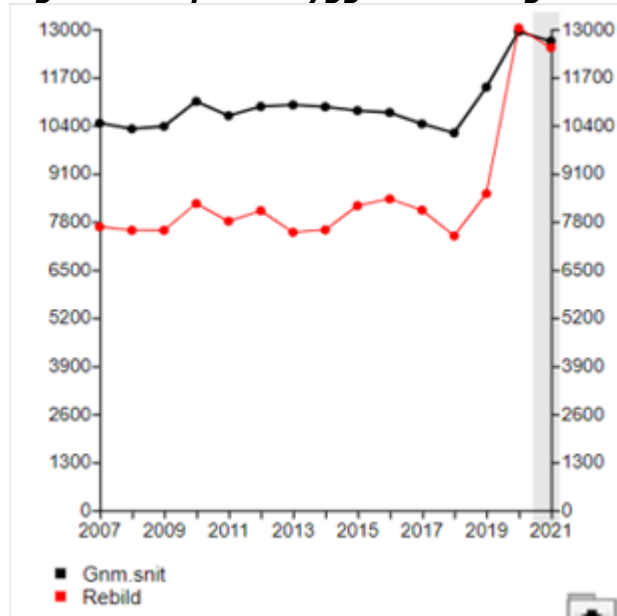
Sandsynligheden for at der opnås en mulig forbedring af økonomien på denne vis er lille. Både fordi den ordinære lånepulje er yderst begrænset, og fordi Rebild ikke ligger indenfor målgruppen af særtilskudspuljen, som er målrettet de mest vanskeligt stillede kommuner. NB-medier har beregnet at Rebild er nummer 80 mest vanskeligt stillet kommune (berettiget til særtilskuddet).

Forlængelse af lån

Ved udgangen af 2023 har Rebild kommune en restgæld på 252 mio. kr. (Opgjort inkl. et mindre lån til Den Danske Bank og uden gæld til plejeboliger).

Gældsniveauet er gennemsnitligt i landet, jævnfør figuren herunder. Der var stor lånoptagelse i 2021, da det var muligt at optage likviditetslån, som følge af covid-19.

Figur: Gæld pr. indbygger landet og Rebild (kilde IM's nøgletal)

Gældsafviklingen i Rebild er kraftig. Rebild afdrager 100 mio. kr. i budgetperiodens 4 år. Det betyder, at restgælden ved udgangen af budgetperioden udgør omkring 153 mio. kr. Det er en ambitiøs afdragsprofil i lyset af presset på kommunens økonomi.

Af kommunens samlede låneportefølje er det muligt at forlænge 5 lån svarende til en restgæld på 60 mio. kr. De 6 lån fremgår af oversigten herunder. Omlægges et lån vil det blive til den aktuelle markedsrente, der er højere end den nuværende rente. De to lån herunder med hvid markering har negativ rente, og foreslås derfor ikke forlænget.

Det foreslås at omlægge de tre lån markeret med blå, som har en samlet restgæld på 29 mio. kr. Et har variabel rente. Herved vil den årlige ydelse falde med 1,9 mio. kr. Samlet vil kommunens udgifter til disse lån stige med 10,1 mio. kr. på grund af den forlængede løbetid. Med en inflationsforventning på 2% årligt vil merudgiften opgjort i nutidsværdi udgøre 4,4 mio. kr.

Tabel: Lån som det er muligt at forlænge

(mio. kr.)	Lånenr. 20205267	Lånenr. 20205336	Lånenr. 20235653	Lånenr. 20225534	Lånenr. 20215399	Total efter låneomlæ- gning	Forslag
	9	7	9	1 Variabelt	4	60	29
Restgæld	24	7	10	12	8	60	29
Rente %	-0,15%	-0,22%	3,0%	3,59%	0,01%		
Nuværende løbetid år	7	7	10	9	8		
Ny løbetid år	22	22	25	24	23		
Merbetaling	9,3	2,7	3,1	3,4	3,5	22,1	10,1
Merudgift nutidsværdi	5,1	1,5	1,2	1,4	1,8	5,1	4,4
Årlig ydelsesreduktion	1,5	0,5	0,6	0,8	0,5	3,9	1,9

Afregning af mellemværende med affaldsområdet

I forbindelse med selskabsgørelse af affaldsområdet skal kommunen afregne mellemværende med affaldsområdet på 8,2 mio. kr. Det forudsættes, at der kan indgås en aftale om at betale dette mellemværende over budgetperiodens 4 år.

mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Afregning af mellemværende med affaldsområdet	-8,2			
Afregning af mellemværende med affaldsområdet	2,1	2,1	2,1	2,1
Nettoeffekt	-6,1	2,1	2,1	2,1

Udskydelse af salg af Haverslev plejecenter

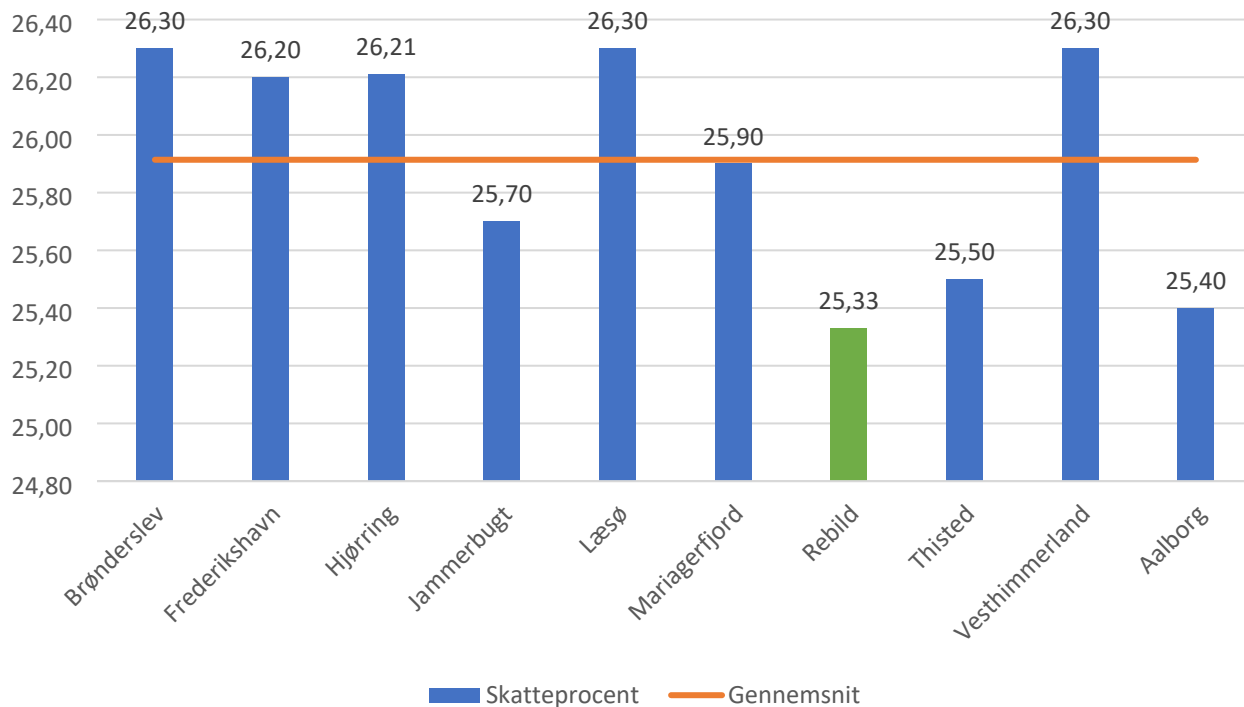
Som anført tidligere er salget af Haverslev plejecenter endnu ikke fastlagt og lånet skal indfries i umiddelbar forlængelse af et salg. Det betyder, at salget principielt kan udskydes til 2025, med sigte på at undgå et kassetræk på netto 13 mio. kr. i 2024. Det vil medføre flere renteudgifter og at igangsættelse af nye initiativer i lokalområdet ligeledes vil skulle forskydes.

Skat

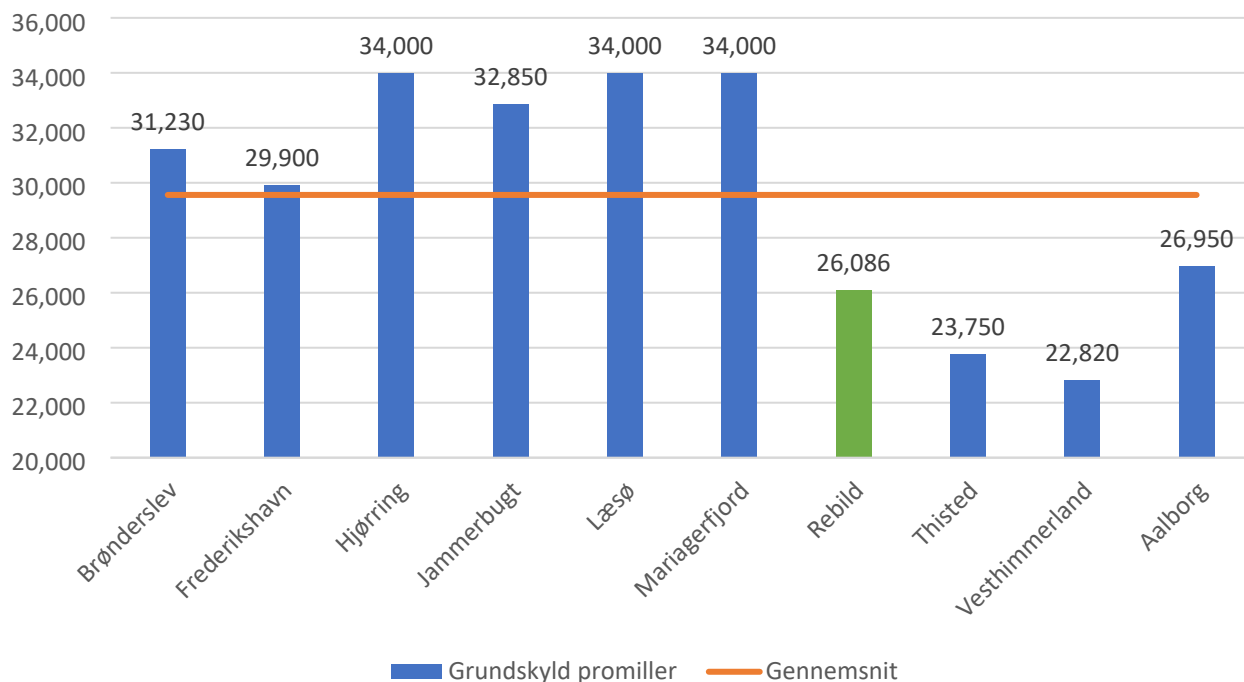
Rebild kommune har lav skat i forhold til de øvrige nordjyske kommuner. Gennemsnittet for nordjylland er på 25,91 procent. Det vil sige, at Rebild Kommune skal hæve skatten med 0,58

procent for at komme på regionens gennemsnit. Fuldt indfaset svarer det til et ekstra provenu på 35-40 mio. kr.

Figur: Skatteprocenter for indkomstskat i Nordjylland

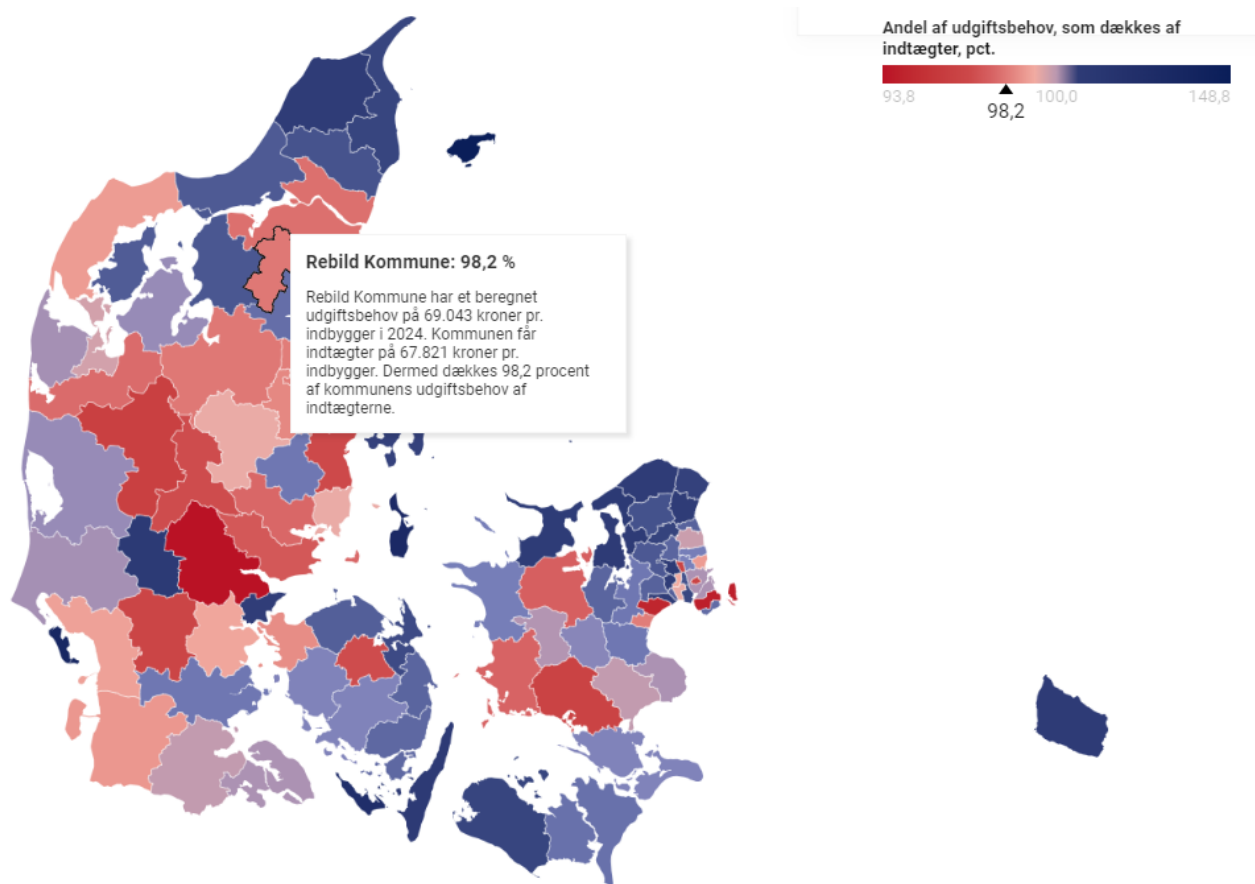
Også på grundskyldspromillen ligger Rebild lavt. Promillen er 29,559 for nordjylland.

Figur: Grundskyldspromille i Nordjylland

I en artikel fra juli har NB medier undersøgt om kommunernes samlede indtægter kan dække deres samlede udgifter beregnet ud fra udgiftsbehovet i udligningsordningen. I Rebild Kommune, som har lavt udgiftsbehov dækker indtægterne "kun" 98,2 procent af udgifterne, hvilket adskiller sig fra hovedparten af de øvrige kommuner i Region Nordjylland. I Nordjylland dækker indtægterne generelt mere end udgiftsbehovet, på trods af et generelt betydeligt større udgiftsbehov.

En måde at skrue op for indtægterne er at hæve skatten. Det er netop situationen afspejlet i de øvrige nordjyske kommuner, høj skat og høj udgiftsdækning.

Figur: Andel af hver enkelt kommunes udgiftsbehov som dækkes af kommunens indtægter.

Herunder er vist hvordan skatten i Rebild har udviklet sig de senere år.

Figur: Udvikling i indkomstskatteprocenten i Rebild Kommune i perioden 2008 til 2022.

Såfremt byrådet beslutter at hæve skatten vil følgende sanktioner træde i kraft:

1. Bortfald af præmie i 2024 og 2025 på 6-7 mio. kr. som følge af den tidligere nedsættelse.
2. Individuel sanktion på 75%, 50%, 50% og 25% af skatteforhøjelse i perioden 2024-2027.
3. Kollektiv sanktion på 25%, 50%, 50% og 75% og 100% af skatteforhøjelse i perioden 2024-2028.

Den kollektive sanktion betyder, at en skattestigning vil blive opfattet som illoyalt af resten af Kommune-Danmark.

Hvis skatten hæves og anvendes til serviceudgifter, og Rebild derved overskrider servicerammen, skal der forhandles serviceramme fra resten af Kommune-Danmark.

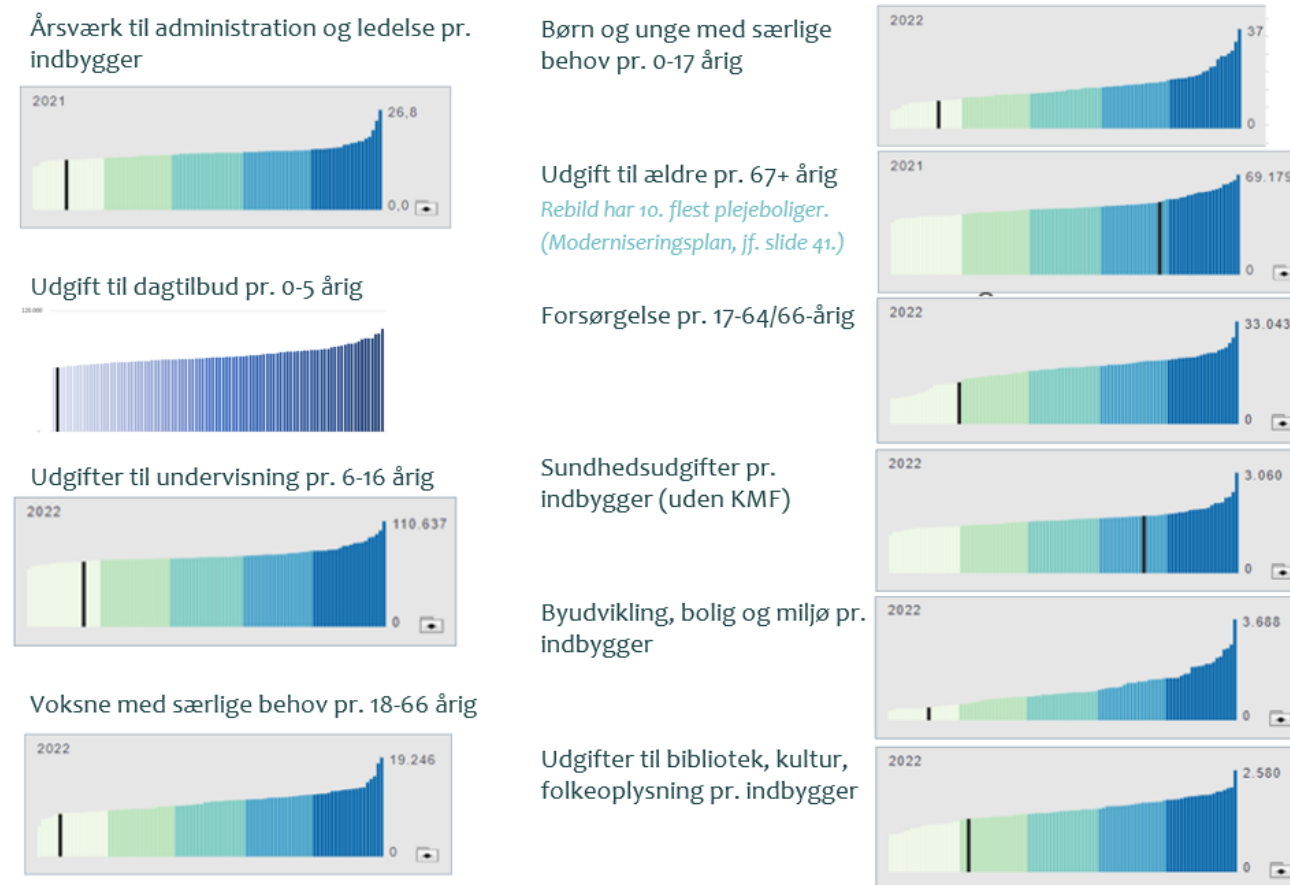
Herunder er vist forskellige scenarier for skattestigninger vedrørende budget 2024.

Tabel: Effekt for skatteprovenu ved forskellige scenarier for skattestigninger i budget 2024-2027

Ændring af skatteprocenten	0,17				0,3				0,5			
Mio. kr.	2024	2025	2026	2027	2024	2025	2026	2027	2024	2025	2026	2027
Merprovenu ved forøgelse af skatteprocent	10,4	11,0	11,4	11,9	18,4	19,3	20,1	21,0	30,7	32,2	33,4	35,0
Individuel sanktion	-7,8	-5,5	-5,7	-3,0	-13,8	-9,7	-10,0	-5,3	-23,0	-16,1	-16,7	-8,8
Merudgift skrå skatteloft	-1,0	-1,0	-1,1	-1,1	-1,8	-1,8	-1,9	-2,0	-3,0	-3,1	-3,2	-3,3
Bortfald af tilskud vedr. skattenedsættelse i 2021	-6,4	-6,0	0,0	0,0	-6,4	-6,0	0,0	0,0	-6,4	-6,0	0,0	0,0
Nettomerprovenu	-4,6	-1,5	4,6	7,8	-3,2	1,9	8,1	13,8	-1,1	7,1	13,5	23,0

Rammeudmelding om besparelse på 15 mio. kr.

Det forudsættes i forslag til et budget i balance, at der gennemføres udgiftsreduktioner på 15 mio. kr. årligt. I oplægget om Rebilds DNA fremgår, at udgiftsniveauet er lavt på alle områder på nær ældreområdet og sundhedsområdet.

Figur: Oversigt over Rebild kommunes placering udgiftsmæssigt i forhold landet

Da der i sidste års budget blev besluttet betydelige besparelser på ældreområdet og budgettet til sundhedsområdet er relativt beskedent, forslår forvaltningen de 15 mio. kr. ligeligt fordelt efter serviceudgifter. Det svarer til en besparelse på 1,0 procent.

Herunder i tabellen er budgetreduktionen på 15 mio. kr. fordelt efter serviceudgifter på fagudvalg. En fordeling på sektorniveau er vedlagt som bilag.

Tabel 2: Driftsbesparelser – Rammer (1% af serviceudgifter)

	Procent	1.000 kr.
Beskæftigelsesudvalg	1,2	180
Børne- og Familieudvalget	41,9	6.288
Kultur-, Fritids- og Sundhedsudvalget	7,7	1.149
Ældre-, Pleje- og Omsorgsudvalget	29,5	4.423
Teknik- og Miljøudvalget	4,0	593
Økonomiudvalget	15,8	2.367
Rebild Kommune	100,0	15.000